

Sygn. akt. IV Ka 697/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Kupcewicz

Protokolant sekr. sądowy Hanna Płaska

przy udziale oskarżyciela -----

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2013 roku

sprawy **M. J.**

obwinionej z art. 65§2 k.w. i art. 96§3 k.w.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionej

od wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 29 maja 2013 roku sygn. akt XIV W 231/13

Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla rozstrzygnięcie w części dotyczącej uznania obwinionej za winną popełnienia wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. i na podstawie art. . 45 § 1 kw w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 kpw postępowanie w tej części umarza;
2. obniża karę orzeczoną wobec obwinionej do 50 (pięćdziesięciu) złotych i jako podstawę prawną jej wymiary przywołuje przepis art. 65 § 2 k.w.;
3. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
4. zasądza od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30,00 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty za II instancję i obciąża ją zryczałtowanymi wydatkami postępowania odwoławczego w kwocie 50,00 (pięćdziesiąt) złotych.

Sygn. akt IV Ka 697/13

UZASADNIENIE

M. J. została obwiniona o to, że:

1. w dniu 12 sierpnia 2011 roku jako właściciel pojazdu wbrew obowiązkowi nie udzieliła Straży Miejskiej w B. odpowiedzi, kto w miejscowości B. ul. (...) (k-20/25) w dniu 2011 -04-05 o godzinie 9.54 kierował pojazdem o nr rej. (...), którym popełniono wykroczenie w ruchu drogowym,
2. w dniu 2012/04/06 w B. wbrew obowiązkowi nie udzieliła funkcjonariuszowi Straży Miejskiej w B. wiadomości co do miejsca zatrudnienia,

tj. o czyny z art. 65 § 2 k.w. i art. 96 § 3 k.w.

Wyrokiem z dnia 29 maja 2013 roku, wydanym w sprawie sygn. akt XIV W 231/13, Sąd Rejonowy w Bydgoszczy uznał obwinioną za winną popełnienia zarzuconych jej czynów, tj. wykroczeń z art. 65 § 2 k.w. i art. 96 § 3 k.w. i za to w myśl art. 9 § 2 k.w. na podstawie art. 96 § 3 k.w. wymierzył jej karę grzywny w wymiarze 200 złotych. Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych.

Apelację od wyroku złożył obrońca obwinionej. Zarzucił w niej wyrokowi:

1. błąd w ustaleniach stanu faktycznego przyjętego za podstawę zaskarżonego wyroku, mający istotny wpływ na treść wydanego wyroku, tj. przyjęcie przez sąd, iż w okresie popełnienia czynu przez kierowcę prowadzącego pojazd o nr (...) w dniu 5.04.2011 roku o godzinie 9.54, oskarżyciel publiczny –Straż Miejska w B. miała uprawnienie do wykonywania pomiarów urządzeniami rejestrującymi, w sytuacji, kiedy w okresie popełnienia wykroczenia przez pojazd nie zostały wydane przepisy wykonawcze regulujące umiejscowienie oraz właściwe oznakowanie miejsc pomiarów, gdyż przedmiotowe rozporządzenie Ministra Infrastruktury zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków umieszczania na drogach (Dz. U. 2011.133.772) weszło w życie z dniem 22.06.2011, a więc pomiar prędkości oraz wykonane zdjęcie nie może stanowić dowodu na ukaranie kierującego w tym dniu, a także właściciela pojazdu za niewskazanie podmiotu, któremu powierzył pojazd w tym dniu oraz za nieudzielenie informacji o miejscu zatrudnienia, a w następstwie powyższego doszło do wadliwego ustalenia, że obwiniona jest winna zarzuconych jej czynów;

2. na zasadzie art. 438 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. błąd w ustaleniach stanu faktycznego przyjętego za podstawę wydania zaskarżonego wyroku mający istotny wpływ na treść wydanego wyroku, tj. przyjęcie przez Sąd, iż korespondencja pełnomocnika obwinionej kierowana do oskarżyciela publicznego nie może stanowić dowodu na udzielenie informacji organowi, w sytuacji, kiedy przedmiotowe pismo winno zostać potraktowane jako nawiązanie korespondencji z organem w celu ustalenia i wyjaśnienia sytuacji i udzielenie właściwej odpowiedzi na zadane zapytania organu, a w konsekwencji przyjęcie, iż obwiniona nie ma prawa ustalania podstaw oskarżenia oraz posiadanych przez organ dowodów, a Straż Miejska nie ma obowiązku odpowiadania na pisma obywatela, czym de facto naruszono podstawową zasadę domniemania niewinności, wyrażoną w art. 5 § 2 k.p.k.

Podnosząc wskazane zarzuty, obrońca obwinionej wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie obwinionej w zakresie zarzucanych jej czynów, albo o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionej jest bezzasadna, prowadzić jednak musiała do uchylenia zaskarżonego wyroku w zakresie pierwszego z czynów, przypisanych obwinionej i umorzenia w tym zakresie postępowania z powodu przedawnienia karalności tego czynu.

Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie w sposób należyty przeprowadził postępowanie dowodowe, gromadząc, w zgodzie z przepisami postępowania, kompletny i pełny materiał dowodowy, niezbędny do ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu. Nie pominął przy tym żadnych dostępnych i istotnych środków dowodowych. Następnie dokonał zgodnej w wszelkich wymogami i zasadami procesowymi, wszechstronnej, rzetelnej i wnikliwej analizy i oceny całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, uwzględniając zarówno dowody przemawiające na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionej, nie przekraczając przy tym zasady swobodnej ich oceny, z których to dowodów następnie wyprowadził prawidłowe wnioski, zgodne z zasadami logicznego rozumowania oraz wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd orzekający wskazał, jakie fakty uznał za dowiedzione, na czym opierał poszczególne ustalenia i dlatego nie uznał dowodów przeciwnych. W związku z powyższym podkreślić

należy, iż proces wyrokowania w przedmiotowej sprawie w pełni odpowiada przepisom postępowania w sprawach o wykroczenia.

Równocześnie – w ocenie sądu odwoławczego – sąd I instancji w swym w pełni przekonującym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, czyniącym zadość tym wymogom, jakie określa dlań treść przepisu art. 424 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w., wskazał, na jakich dowodach oparł dokonane ustalenia i z jakich powodów nie uznał dowodów przeciwnych. Z treści uzasadnienia zatem, w sposób jednoznaczny, jasny i zrozumiały wynika, dlaczego zapadł taki właśnie wyrok, a przedstawiona ocena dowodów nie wykracza poza granice ich swobodnej oceny, uwzględnia wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasady logicznego rozumowania, jak najbardziej uprawnienie korzystając z ochrony przewidzianej treścią przepisu art. 7 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w.

Wniesiona apelacja – wywołując postępowanie odwoławcze, a w jego ramach instancyjną kontrolę zaskarżonego wyroku – musiała jednak prowadzić zmiany i uchylecia tego wyroku w części dotyczącej czynu z art. 96 § 3 k.w. (niezależnie od pierwotnie podniesionych zarzutów, granic zaskarżenia oraz wpływu uchybienia na treść wyroku) i umorzenia postępowania z uwagi na przedawnienie orzekania. W niniejszej sprawie czyn z art. 96 § 3 k.w., zarzucony obwinionej, miał miejsce w dniu 12 sierpnia 2011 roku, zatem w dniu 12 sierpnia 2013 roku – z upływem 2 lat od ich popełnienia – nastąpiło przedawnienie orzekania w co do tego czynu. Z tych względów postępowanie w tym zakresie umorzono po myśli art. 45 § 1 kw w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 kpow.

Czyniąc natomiast zadość stosownym wymogom procesowym przewidzianym dla postępowania odwoławczego treścią przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. i art. 107 § 3 k.p.w., należy stwierdzić co następuje:

Na wstępie wskazać należy, że pierwszy z zarzutów apelacji wydaje się być sformułowany nieprawidłowo. Jeśli obrońca obwinionej zarzuca, iż Straż Miejska w dniu 5.04.2011 roku nie była uprawniona do kontroli ruchu drogowego w zakresie prędkości pojazdów przy użyciu urządzeń rejestrujących, tym samym nie miała uprawnień oskarżyciela publicznego w zakresie wykroczeń ujawnionych w tym czasie podczas takich kontroli, a w dalszej kolejności również nie była uprawniona do żądania od właściciela pojazdu informacji o tym, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w określonym czasie, to w istocie obrońca zarzuca, iż wniosek o ukaranie w przedmiotowej sprawie złożył organ nieuprawniony, co jest bezwzględną przyczyną odwoławczą, wskazaną w treści przepisu art. 104 § 1 pkt 7 k.p.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w. Taka sytuacja jednak nie zachodzi w przedmiotowej sprawie. Uprawnienie Straży Miejskiej do kontroli ruchu drogowego przy użyciu urządzeń rejestrujących wynika z treści przepisu art. 129b ust 3 pkt 3 ustawy z 20 czerwca 1997 roku Prawo o Ruchu Drogowym w brzmieniu obowiązującym od dnia 31 grudnia 2010 roku. Szczegółowe warunki techniczne dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunki ich umieszczania na drogach, o których mowa w przepisie art. 7 ust 3 ustawy prawo o ruchu drogowym, zostały ustalone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. z dnia 23 grudnia 2003 r.), które wskazanym przez obrońcę rozporządzeniem zostało tylko zmienione. Oznacza to, że w czasie, gdy zostało zarejestrowane przekroczenie prędkości przez samochód oskarżonej Straż Miejska była organem uprawnionym do kontroli ruchu drogowego przy użyciu urządzeń rejestrujących. Wskazać należy również, że w dniu 31 grudnia 2010 roku weszła w życie ustawa z dnia 29.10.2010 roku zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2010.225.1466), która również dodała do art. 129 b ustawy Prawo o Ruchu Drogowym ust 3 pkt 7, zgodnie z którym strażnicy miejscy są uprawnieni również do żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Oznacza to, że od dnia 31 grudnia 2010 roku Straż Miejska jest uprawniona do podejmowania działań we wskazanym zakresie, osoba wzywana przez Straż Miejską do udzielenia tych informacji ma obowiązek – zgodnie z art. 78 ust 4 Prawa o Ruchu Drogowym – takie informacje przekazać Straży Miejskiej, która w przypadku nieudzielenia ich może – zgodnie z treścią przepisu art. 17 § 3 k.p.w. – wystąpić wobec właściciela pojazdu z wnioskiem o ukaranie za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. Wskazana ustawa o zmianie ustawy prawo o ruchu drogowym rozszerzyła uprawnienia Straży Miejskiej również o tyle, że po 31 grudnia 2010 roku dla uznania, że Straż Miejska ma uprawnienia oskarżyciela publicznego, istotne jest, aby czyn został ujawniony w ramach działań przynależnych temu organowi przy wykonywaniu jego urzędowych czynności, ale również - jak ustalono to wskazaną

ustawą - także w toku czynności wyjaśniających podjętych następnie po ujawnieniu, a więc nie jak dotąd tylko podczas samych czynności urzędowych wynikających z ustaw uprawniających dany podmiot do określonych działań, ale także w dalszych działaniach wynikających już z kodeksu postępowania w sprawach o wykroczeniach. Takim uprawnieniem jest m.in. prawo żądania informacji, o których mowa w przepisie art. 65 § 1 k.w.

Również drugi z zarzutów, podniesionych w apelacji, jest bezzasadny. W istocie sprowadza się do twierdzenia, że skierowanie przez obrońcę obwinionej pisma z dnia 15.04.2012 roku do Straży Miejskiej z wnioskiem o przedstawienie mu dowodów, na popełnienie przez obwinioną zarzuconego jej wykroczenia, jest okolicznością zwalniającą ją od udzielenia informacji, o jakich mowa w przepisie art. 65 § 1 k.w. Obrońca w swej apelacji nie wskazuje jednak przepisów, na podstawie których skierował swój wniosek do Straży Miejskiej pismem z dnia 15.04.2012 roku, ani też przepisu, który by pozwalał osobie wzywanej przez uprawniony organ, zamiast udzielenia informacji m.in. na temat miejsca zatrudnienia – „nawiązać korespondencję”. Obowiązek udzielenia informacji, o których mowa była w piśmie Straży Miejskiej z dnia 8 marca 2012 roku był jasny, a dodatkowo w piśmie tym wskazywano na możliwość wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości. Obwiniona nie udzieliła odpowiedzi na to pismo, mimo, że je osobiście odebrała. Ewentualne zwrócenie się w tej sprawie do radcy prawnego również nie zwalniało jej z obowiązku udzielenia stosownych informacji. Nie uczyniła tego, tym samym wyczerpała znamiona wykroczenia z art. 65 § 2 k.w. Aktywność jej obrońcy, polegająca na skierowaniu jednego pisma do Straży Miejskiej, w żadnym razie nie może zwalniać jej z odpowiedzialności w tym zakresie. Zwrócić przy tym należy uwagę, że tłumaczenie w tym zakresie związane jest tylko z drugim z zarzuconych obwinionej wykroczeń, ponieważ pismo w sprawie wskazania komu powierzyła należące do niej auto do kierowania czy używania, pozostało bez jakiegokolwiek reakcji jej, czy kogokolwiek w jej imieniu. Tym bardziej więc nie było podstaw by wydać wyrok uniewinniający w zakresie czynu z art. 96 § 3 k.w.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił rozstrzygnięcie w zakresie uznania obwinionej za winną popełnienia wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. i na podstawie art. 45 § 1 k.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.w. postępowanie w tej części umorzył. Konsekwencją tego była konieczność wskazania, iż podstawą wymiary kary grzywny wobec obwinionej jest przepis art. 65 § 2 k.w., zaś grzywnę za czyn z tego artykułu obniżono do kwoty 50 złotych, uznając, iż będzie ona w sposób należyty realizować dyrektywy wymiaru kary, wskazane w przepisie art. 33 k.w., a przede wszystkim uzmysłowi obwinionej to, że jej działanie stanowiło naruszenie prawa.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 119 k.p.ow. w zw. z art. 636 § 1 k.w. i art. 3 ust 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych.